

Heakskiidetud
Vabariigi Valitsuse
11.12.2008. a istungi
protokollilise otsusega
(päevakorrapunkt nr 4)

LÄÄNEMERE TEGEVUSKAVA RAKENDUSPLAAN AASTATEKS 2008–2011

1974. a võeti vastu võetud Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitse konventsioon, mis ajakohastati 1992. a. Konventsiooni ühe tegevusena võeti vastu 15.11.2007. a Läänemere tegevuskava, mis näeb ette kõigi suuremate merekeskkonna probleemide lahendamise aastaks 2021. Läänemere tegevuskava rakendamise esimese faasina koostas Eesti Läänemere tegevuskava rakendusplaani aastateks 2008–2011 (edaspidi *LTRP*). Nimetatud plaan hõlmab mitme ministeeriumi valdkondlikku tegevust, mille raames parendatakse merekeskkonna seisundit, eesmärgiga jõuda Läänemeres hea veekvaliteedi seisundini aastaks 2021.

Käesoleva plaani eesmärk on Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitse komisjoni (edaspidi *HELCOM*) Läänemere tegevuskavas püstitatud eesmärkide saavutamiseks kokku lepitud tegevuse täpsustamine ja jaotamine ministeeriumide vahel toimingutena, mis võimaldaksid riikide tasandil ellu rakendada *HELCOMi* merekeskkonna kaitse alaseid meetmeid aastatel 2008–2011. Nimetatud tegevuskava on kiidetud heaks *HELCOMi* osalisriikide ministrite kohtumisel 15. novembril 2007. a Poolas, Krakowis. Tegevuskava rakendamiseks tuleb ministeeriumidel oma arengukavades ja tööplaanides kavandada vajalikud toimingud, kaasates valitsemisala asutusi, ettevõtjaid ning kutseliituseid.

Vabariigi Valitsuse (edaspidi *VV*) 12. detsembri 2005. a korraldusega nr 784 võeti vastu „Ministeeriumidevahelise komisjoni moodustamine merenduse, merekaitse ja reostustõrje küsimuste lahendamise koordineerimiseks“ (edaspidi *merekomisjon*). Merekomisjoni teenindamine on antud ülesandeks Keskkonnaministeeriumile.

Merekomisjoni juhtimisel on koostatud riiklik *LTRP*. Plaani koosneb neljast põhilisest osast:

1. Merekeskkonna eutrofeerumise inimtegevusest põhjustatud lisamõjude piiramine ja vältimine (toitainete merekeskkonda sattumise vähendamine);
2. Looduse kaitse ning bioloogilise mitmekesisuse säilitamine ja võõrliikide sissetungi piiramine;
3. Ohtlike ja kahjulike ainete merekeskkonda sattumise piiramine ja vältimine;
4. Mereline tegevus (laevaliikluse korraldamise parandamine, merekeskkonnas toimunud õnnetuste ohjamine, laevadelt pärineva reostuse piiramine ja vältimine).

Merekomisjoni töös osalevad ministeeriumid on kaasatud *LTRPi* väljatöötamise nende põhimääruse ülesannetest lähtudes alljärgnevalt:

- Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (edaspidi *MKM*) – mereline tegevus, ohtlikud ained ja eutrofeerumine (meresõiduohutus, laevadelt pärinev reostus);
- Siseministeerium (edaspidi *SIM*) – mereline tegevus (reostuse avastamine ja likvideerimine);
- Sotsiaalministeerium (edaspidi *SoM*) – suplusvee kvaliteet, ohtlikud ained;

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

- Põllumajandusministeerium (edaspidi *PM*) – eutrofeerumine (põllumajandusest lähtuv reostus), ohtlikud ained (biotsiidid) ning looduse kaitse ja bioloogiline mitmekesisus (kalaressursside kasutamine);
- Keskkonnaministeerium (edaspidi *KKM*) – eutrofeerumine, looduse kaitse ja bioloogiline mitmekesisus, mereline tegevus ja LTRPi koostamise üldjuhtimine;
- Rahandusministeerium on kaasatud komisjoni töösse.

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

1. Eutrofeerumine – eesmärgiks inimtegevusest põhjustatud lisaeutrofeerumisest mõjutamata Läänemeri.

HELCOM võttis vastu järgmised ökoloogilised eesmärgid, mis kajastavad eutrofeerumisest mõjutamata Läänemere omadusi:

- looduslikule tasemele lähedased toitainete kontsentratsioonid,
- selge vesi;
- vetikate õitsemise looduslik tase;
- taimede ja loomade looduslik levik ja esinemine;
- looduslikul tasemel hapnikusisaldus.

HELCOMi Läänemere tegevuskava eutrofeerumise alapunktis kirjeldatud eesmärkide saavutamise meetmed näevad ette inimtekkelistest toitainetest (peamiselt fosfaatidest ja nitraatidest) põhjustatud eutrofeerumise pidurdamist ja (või) peatamist. Need meetodid eeldavad asulareovete puhastamist ja põllupidamise meetodite ajakohastamist sellisel määral, et merekeskkonda jõuaks võimalikult vähe neid eutrofeerumise suurenemist põhjustavaid aineid.

Vastutaja: KKM

Kaasatav: PM

Täitmise aeg: kooskõlas LTRPis nimetatud tegevuse ja ressursside tabeliga.

2. Ohtlikud ained – eesmärgiks ohtlikest ainetest rikkumata mereelustikuga Läänemeri.

HELCOMi poolt seatud ökoloogilised eesmärgid:

- ohtlike ainete kontsentratsioonid on looduslikule lähedased;
- kõik kalad on söömiseks ohutud;
- taimestik ja loomastik on terved;
- radioaktiivsus on Tšernobõli-eelsel tasemel.

HELCOMi Läänemere tegevuskava ohtlike ainete alapunktis kirjeldatud eesmärkide saavutamise meetmed näevad ette ohtlike ainete kasutamise vähendamise riikliku rakendusplaaniga koostamist, potentsiaalse reostusohuga sektorite mõju kindlakstegemist, hindamist ja vähendamist ning ohtlike ainete uute kandidaatide määramise ja lisamise jätkamist 2001. aasta Stockholmi püsivate orgaaniliste saasteainete konventsiooni ja Ühinenud Rahvaste Organisatsioon (edaspidi *ÜRO*) piiriülese õhusaaste kauglevi konventsiooni 1998. aasta Århusi püsivate orgaaniliste saasteainete protokoll, võttes arvesse eelkõige nende merekeskkonnale avalduva mõju piisavaid hinnanguid.

Vastutajad: SoM ja KKM

Kaasatav: PM

Täitmise aeg: kooskõlas LTRPis nimetatud tegevuse ja ressursside tabeliga.

3. Bioloogiline mitmekesisus ja looduse kaitse – eesmärgiks Läänemere bioloogilise mitmekesisuse soodne kaitsestaatus.

HELCOM on võtnud bioloogilise mitmekesisuse soodsa kaitsestaatus saavutamiseks vastu ökoloogilised eesmärgid, mis hõlmavad järgmisi valdkondi:

- merepõhja puutumatus taastamine ja säilitamine sellisel tasemel, mis tagab ökosüsteemide toimimise;
- elupaikadele, kaasa arvatud nendega seotud liikidele omane, valdavatele füsiograafilistele, geograafilistele ja ilmastikuoludele vastav levik, rohkus ja kvaliteet;
- veekvaliteet, mis võimaldab säilitada või taastada ökosüsteemi puutumatus, struktuuri ja toimimise.

HELCOMi Läänemere tegevuskava bioloogilise mitmekesisuse ja looduse kaitse alapunktis kirjeldatud eesmärkide saavutamise meetmed näevad ette:

- koostöös teiste asjaomaste rahvusvaheliste asutustega töötada välja ökosüsteemist lähtuval lähenemisviisil põhinevad laiaulatuslikud, valdkondadevahelised mere ruumilise planeerimise põhimõtted, neid katsetades, kohaldades ja hinnates;
- hinnata 2009. aastaks juba moodustatud Natura 2000 merealade ja Emeraldi alade Läänemere kaitsealadeks määramise vajadust;
- hinnata uute kaitsealade moodustamise vajadust eelkõige territoriaalvetest väljapoole jäävates merepiirkondades;
- parandamiseks teadmisi Läänemere mereelupaikadest, -kooslustest ja -liikidest, süstematiseerida ja vajaduse korral algatada uusi uuringuid lisaandmete saamiseks;
- kaardistada kaubanduslikul eesmärgil kasutatavad kalavarud ja koostada nende pikaajaline majandamiskava;
- korrastada rannapüügi ökosüsteemipõhise majandamise edendamise põhimõtted ja töötada välja pikaajalised kavad.

Vastutaja: KKM

Kaasatav: PM

Täitmise aeg: kooskõlas LTRPis nimetatud tegevuse ja ressursside tabeliga.

4. Merelised tegevused – eesmärgiks keskkonnahoidlik mereline tegevus Läänemeres.

Eesmärgi saavutamiseks on HELCOMis kokku lepitud järgmises kaheksas korralduseesmärgis, mis hõlmavad ülimalt olulisi valdkondi:

- rahvusvaheliste eeskirjade jõustamine – ebaseadusliku heite puudumine;
- juhusliku reostuse ohuta mereliiklus;
- tõhus reageerimisvõime;
- minimaalne laevade põhjustatud reoveeheidete;
- laevadega võõrliikide sissetoomise välistamine;
- minimaalne laevade põhjustatud õhureostus;
- nullheidete avamereplatvormidelt;
- minimaalsed avamererajatiste põhjustatud ohud.

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

HELCOMi Läänemere tegevuskava merelised tegevused alapunktis kirjeldatud eesmärkide saavutamise meetmed näevad ette:

- jõustada ebaseaduslike merreheidete peatamiseks rahvusvahelisi nõudeid;
- korraldada mereliiklus Eesti vastutusosal nii, et laevaõnnetuste arv ja laevaõnnetustega kaasnevad keskkonnariskid oleksid minimaalsed;
- korraldada ja parandada üldist reostustõrjevõimekust merel, rannikualadel ja sadamates viisil, mis võimaldaks nafta- ja keemiareostusele õigeaegselt ja adekvaatselt reageerida;
- korraldada laevadelt sadamates reovete vastuvõtt;
- vastavalt Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni¹ ja Euroopa Liidu (edaspidi *EL*) nõuetele ning HELCOMi soovitudele, rakendada meetmed, mis võimaldavad minimeerida laevade põhjustatud õhureostust.

Vastutajad: KKM, MKM, SIM

Täitmise aeg: kooskõlas LTRPis nimetatud tegevuse ja ressursside tabeliga.

---

¹ Rahvusvaheline Mereorganisatsioon - inglise keeles International Maritime Organisation ehk IMO

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

NIMETUS	MINISTEERIUM	MAKSUMUS (kr)
EUTROFEERUMINE		
	Keskkonnaministeerium	2 783 200
	Põllumajandusministeerium (sh välisvahenditest)	1 494 000 000
	KOKKU:	1 496 783 200
OHTLIKUD AINED		
	Keskkonnaministeerium	4 800 000
	Põllumajandusministeerium	0
	Sotsiaalministeerium	2 500 000
	KOKKU:	7 300 000
BIOLOOGILINE MITMEKESISUS JA LOODUSE KAITSE		
	Keskkonnaministeerium	118 405 148
	Põllumajandusministeerium	481 940 899
	KOKKU:	600 346 047
MERELINE TEGEVUS		
	Keskkonnaministeerium	0
	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	0
	Siseministeerium (sh välisvahenditest)	901 000 000
	KOKKU:	901 000 000
	KÕIK KOKKU	3 005 429 247

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

1. EUTROFEERUMINE													
Nr	Meede	HELCOMi soovitus	Seostatus valdkonna või ministeeriumi arengukava vms kavaga (või täiesti uus tegevus/algatus) JA kulu finantseerimisallikas	Tegevused	Finantseerimise vajadus, kr					Täitja ministeerium*		Rakendus- aasta	Märkused
					2008 a	2009 a	2010 a	2011 a	2008-2011 a kokku	vastutav	kaasatav		
1.1	Maal paiknevatest reostusallikatest pärineva reostuse vähendamine.	28E/4	KKM arengukava 2008--2011, meede 1.1.3. - Merekeskkonna kaitse tõhustamine.	Veeseaduse muutmise seaduse-, VV 28. augusti 2001. a määruse nr 288 muutmise-, keskkonaministri määruse loomapidamislubade andmiseks ettevalmistamine.					0	KKM	PM	2010	Piiratakse sõnnikuga antava fosfori (edaspidi <i>P</i>) kogust 25 kg-ni haritava maa ühele hektarile aastas. Kehtestatakse loomapidamislubade omamise kohustus isikutele, kes peavad üle 100 loomühiku (edaspidi <i>li</i>)loomi. Alates 2012. aastast peavad farmidel, mille suurus sätestatakse saastuse kompleksse vältimise ja kontrollimise seadusega olema ka keskkonnakompleksload.
1.2	Asulareovee puhastamine.	28E/5 ja 28E/6	KKM arengukava 2008–2011, meede 1.1.3. - Merekeskkonna kaitse tõhustamine.	VV 31. juuli 2001.a määruse nr 269 "Heitvee veekogusse või pinnasesse juhtimise kord" muutmise.	0	283 200	0	0	283 200	KKM		2009	
1.2.1	Üle 200 000 inimekvivalendise (edaspidi <i>ie</i>) reostuskoormusega asulate heitvee kohta uute nõuete kehtestamine.	28E/5 ja 28E/6	KKM arengukava 2008–2011, meede 1.1.3. - Merekeskkonna kaitse tõhustamine.	VV 31. juuli 2001.a määruse nr 269 "Heitvee veekogusse või pinnasesse juhtimise kord" muutmise.					0	KKM		2009	Üldnäitajad heitvees 31.12.2010. a, P piirmäär on 0,5 mg/l aastaks 2013.
1.2.2	Üle 100 000 ie asulate heitvee kohta uute nõuete kehtestamine.	28E/5 ja 28E/6	KKM arengukava 2008–2011, meede 1.1.3. - Merekeskkonna kaitse tõhustamine.	VV 31. juuli 2001.a määruse nr 269 "Heitvee veekogusse või pinnasesse juhtimise kord" muutmise.					0	KKM		2009	Üldnäitajad heitvees 31.12.2012. a, P piirmäär on 0,5 mg/l aastaks 2013.
1.2.3	10 000–100 000 ie asulate heitvee kohta uute nõuete kehtestamine.	28E/5 ja 28E/6	KKM arengukava 2008–2011, meede 1.1.3. - Merekeskkonna kaitse tõhustamine.	VV 31. juuli 2001.a määruse nr 269 "Heitvee veekogusse või pinnasesse juhtimise kord" muutmise.					0	KKM		2009	Nõuetele vastavate normide rakendusaasta 31.12.2015.
1.2.4	2 000–10 000 ie asulate heitvee kohta uute nõuete kehtestamine.	28E/5 ja 28E/6	KKM arengukava 2008–2011, meede 1.1.3. - Merekeskkonna kaitse tõhustamine.	VV 31. juuli 2001.a määruse nr 269 "Heitvee veekogusse või pinnasesse juhtimise kord" muutmise.					0	KKM		2009	Nõuetele vastavate normide rakendusaasta 31.12.2018.

* Lahtris Täitja ministeerium olevad lühendid on lahti kirjutatud rakendusplaani lõpus olevas Lisas 1

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

1. EUTROFEERUMINE													
Nr	Meede	HELCOMi soovitus	Seostatus valdkonna või ministeeriumi arengukava vms kavaga (või täiesti uus tegevus/algatus) JA kulu finantseerimisallikas	Tegevused	Finantseerimise vajadus, kr					Täitja ministeerium*		Rakendus-aasta	Märkused
					2008 a	2009 a	2010 a	2011 a	2008-2011 a kokku	vastutav	kaasatav		
1.2.5	300–2 000 ie asulate heitvee kohta uute nõuete kehtestamine.	28E/5 ja 28E/6	KKM arengukava 2008–2011, meede 1.1.3. - Merekeskkonna kaitse tõhustamine.	VV 31. juuli 2001.a määruse nr 269 "Heitvee veekogusse või pinnasesse juhtimise kord" muutmine.					0	KKM		2009	Nõuetele vastavate normide rakendusaasta 31.12.2018.
1.2.6	Alla 300 ie asulate ja üksikmajapidamiste heitvee kohta uute nõuete kehtestamine.	28E/5 ja 28E/6	KKM arengukava 2008–2011, meede 1.1.3. - Merekeskkonna kaitse tõhustamine.	VV 31. juuli 2001.a määruse nr 269 "Heitvee veekogusse või pinnasesse juhtimise kord" muutmine.					0	KKM		2009	Nõuetele vastavate normide rakendusaasta 15.12.2021; piirkonnas, kus kasutatakse vesiklosette on tähtaeg 15.11.2017. a.
1.3	Täpsustada hajureostuse tekitatud koormus, sh inimtekkeline ja põllumajandusest lähtuv koormus.	28E/4 ja 28E/5	KKM arengukava 2008–2011, meede 1.1.3. - Merekeskkonna kaitse tõhustamine.	1) Ärakande koefitsientide määramine eri tingimustes; 2) põllumajandusmaastike veeseire kavade täpsustamine ja ühildamine põllumajanduskeskkonnaseirega, täiendavate vooluhulga mõõtmislävendite rajamine; 3) mudelarvutuse rakendamine koormuse arutamiseks.	150 000	300 000	800 000	250 000	1 500 000	KKM, ITK, EMHI	PM, PMK, TTÜ	2009-2010	Tööd on alustatud 2006.-2007. aastal, töö jätkub 2008.-2009. aastal ja aastal 2010 tuleb üle minna hajureostuse mudelarvutusele.
1.4	Põllumajandusest veekogudesse kanduva fosfori- ja lämmastiku täiendavate piiramisabinõude väljatöötamine ja alamvesikondade veemajanduskavade täiendamine.	28E/4 ja 28E/5	KKM arengukava 2008–2011, meede 1.1.3. - Merekeskkonna kaitse tõhustamine. Ja Eesti maaelu arengukava 2007--2013 (edaspidi MAK) meede 2.6. - Kaitsemetsa rajamise toetus põllumajandusmaale.	1) Veekogude veekaitsevõõndite metsastamine; 2) metsade rajamine veemajanduslikult tundlike alade intensiivsest põllumajandustootmisest väljaviimiseks; 3) meetmete väljatöötamine maaparanduses lämmastiku ärakande vähendamiseks; 4) P indeksi kasutuselevõtmine põllu tasandil.	300 000	200 000	300 000	200 000	1 000 000	KKM	PM, PMK	2009	Meetme rakendamiseks on vajalik määrata piirkonnad, kus MAKi toetuse meetme raken-damine aitab kaasa reostuskoormuse vähendamisele. Metsasta-tavad alad kantakse nitraadi-tundlike alade kaardile ja meetmeid rakendatakse veemajanduskavade täitmiseks ka muudes piirkondades.

* Lahtris Täitja ministeerium olevad lühendid on lahti kirjutatud rakendusplaanis lõpus olevas Lisas 1

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

1. EUTROFEERUMINE													
Nr	Meede	HELCOMi soovitus	Seostatus valdkonna või ministeeriumi arengukava vms kavaga (või täiesti uus tegevus/algatus) JA kulu finantseerimisallikas	Tegevused	Finantseerimise vajadus, kr					Täitja ministeerium*		Rakendus-aasta	Märkused
					2008 a	2009 a	2010 a	2011 a	2008-2011 a kokku	vastutav	kaasatav		
1.5	Keskkonnasõbralike majandamisviiside soodustamine.		MAK 2007–2013, meede 2.3. - Põllumajanduslik keskkonnatoetus, alameede 2.3.1. - Keskkonnasõbralik majandamine. Toetust finantseeritakse Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (edaspidi EAFRD) ning Eesti Vabariigi riigieelarvest.	Toetuse kasutamise korraldamine.	0	300 000 000	300 000 000	300 000 000	900 000 000	PM		2009–2011	Meetme kestvuseks on planeeritud aastad 2009 – 2013. Meetme ligikaudne eelarve on 300 miljonit krooni aastas.
1.6	Mahepõllumajanduse soodustamine.		MAK 2007–2013, meede 2.3. - Põllumajanduslik keskkonnatoetus, alameede 2.3.2. -Mahepõllumajandusliku tootmise toetus. Toetust finantseeritakse EAFRDst ning Eesti Vabariigi riigieelarvest.	Toetuse kasutamise korraldamine.	0	100 000 000	100 000 000	100 000 000	300 000 000	PM		2009–2011	Meetme kestvuseks on planeeritud aastad 2009 – 2013. Meetme ligikaudne eelarve on 100 miljonit krooni aastas.
1.7	Poollooduslike koosluste hooldamine.		MAK 2007–2013, meede 2.3. - Põllumajanduslik keskkonnatoetus, alameede 2.3.5. - Poolloodusliku koosluse hooldamise toetus. Toetust finantseeritakse EAFRDst ning Eesti Vabariigi riigieelarvest.	Toetuse kasutamise korraldamine.	60 000 000	60 000 000	60 000 000	60 000 000	240 000 000	PM	KKM, LKK	2008–2011	Meetme kestvuseks on planeeritud aastad 2007 – 2013. Meetme ligikaudne eelarve on 60 miljonit krooni aastas.
1.8	Erosiooni vähendamine põllumajandusmaadel.		MAK 2007–2013, meede 2.5. - Vähetootlikud investeeringud, alameede 2.5.1. - Kiviaia rajamise ja taastamise toetus. Toetust finantseeritakse EAFRDst ning Eesti Vabariigi riigieelarvest.	Toetuse kasutamise korraldamine.	0	0	7 500 000	7 500 000	15 000 000	PM		2010–2011	Meetme kestvuseks on planeeritud aastad 2007 – 2013. Meetme ligikaudne eelarve on 7,5 miljonit krooni aastas.
1.9	Põllumajandusmaa metsastamine vee		MAK 2007–2013, meede 2.6. - Kaitsemetsa rajamise	Toetuse kasutamise korraldamine.	0	13 000 000	13 000 000	13 000 000	39 000 000	PM	KKM	2009–2011	Meetme kestvuseks on planeeritud aastad 2007 – 2013. Meetme

* Lahtris Täitja ministeerium olevad lühendid on lahti kirjutatud rakendusplaani lõpus olevas Lisas 1

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

1. EUTROFEERUMINE													
Nr	Meede	HELCOMi soovitus	Seostatus valdkonna või ministeeriumi arengukava vms kavaga (või täiesti uus tegevus/algatus) JA kulu finantseerimisallikas	Tegevused	Finantseerimise vajadus, kr					Täitja ministeerium*		Rakendus-aasta	Märkused
					2008 a	2009 a	2010 a	2011 a	2008-2011 a kokku	vastutav	kaasatav		
	keskkonnaseisundi kaitseks.		toetus põllumajandusmaale. Toetust finantseeritakse EAFRDst ning Eesti Vabariigi riigieelarvest.										ligikaudne eelarve on 13 miljonit krooni aastas.
				KOKKU:	60 450 000	473 783 200	481 600 000	480 950 000	1 496 783 200				

* Lahtris Täitja ministeerium olevald lühendid on lahti kirjutatud rakendusplaani lõpus olevald Lisas 1

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

2. OHTLIKUD AINED													
Nr	Meede	HELCOMi soovitus	Seostatus valdkonna või ministeeriumi arengukava vms kavaga (või täiesti uus tegevus) JA kulu finantseerimisallikas	Tegevused	Finantseerimise vajadus, kr					Täitja ministeerium*		Rakendus-aasta	Märkused
					2008 a	2009 a	2010 a	2011 a	2008-2011 a kokku	vastutav	kaasatav		
2.1	Põllumajanduses ja metsamajanduses taimekaitsevahendite (edaspidi <i>tkv</i>) kasutamise seire tõhustamine.	28E/4	KKM arengukava 2008--2011, meede 1.1.3. - Merekeskkonna kaitse tõhustamine.	Põllumajanduses ja metsamajanduses tkv-te kasutamise inventuuri läbiviimine. Inventuuri tulemuste põhjal tkv seirekava uuendamine ning seire planeerimine ja läbiviimine.	0	0	1 000 000	500 000	1 500 000	KKM	PM, TTI, SoM	2009–2011	Töö korraldamiseks tuleb moodustada erinevatest spetsialistidest koosnev tööühm.
2.2	Eestis kasutatavate fosforväetiste kaadmiumi (edaspidi <i>Cd</i>) sisalduse inventuur, veereostuse riski hindamine.		KKM arengukava 2008-2011, meede 1.1.3. Merekeskkonna kaitse tõhustamine.	Analüüside ja inventuuri põhjal väetise kasutamist reguleerivate meetmete väljatöötamine.					300 000	KKM	PM, TTI, SoM	2009–2010	Finantseerimise vajadus ning summade jaotus aastate lõikes täpsustatakse iga eelarveaasta alguses.
2.3.1	Merekeskkonna kaitse tõhustamine - ohtlike ainete kontroll Läänemere merekeskkonnas.	28E/8	KKM arengukava 2008--2011, meede 1.1.3. Merekeskkonna kaitse tõhustamine. Uus tegevus – projekt „Control of hazardous substances in the Baltic Sea region“. Projekti rahastamine erinevatest allikatest, Eesti osalus SA-st Keskkonna-investeeringute Keskus (edaspidi <i>KIK</i>).	HELCOMi ohtlike ainete seiramine HELCOMi riikide munitsipaal-puhastusseadmete väljalasus, spetsiifilistes tööstussektori ja prügilate heitvetes. Heitvee tervikhindamise (whole effluent assessment - WEA) lähenemisviisi rakendamine. Tööstusest pärit ohtlike ainete emissioonide analüüsimine.	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	3 000 000	KKM		2009–2011	Projekt kestab 3 aastat (2009–2011). Töötatakse välja majanduslikult põhjendatud soovitused ohtlike ainete merekeskkonda sattumise vähendamiseks või vältimiseks ning samuti nende ainete mõju hindamiseks. Suureneb võimuorganite ja tööstusettevõtete võimekus ohtlike ainete kontrollil.

* Lahtris Täitja ministeerium olevad lühendid on lahti kirjutatud rakendusplaani lõpus olevas Lisas 1

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

2. OHTLIKUD AINED													
Nr	Meede	HELCOMi soovitus	Seostatus valdkonna või ministeeriumi arengukava vms kavaga (või täiesti uus tegevus) JA kulu finantseerimisallikas	Tegevused	Finantseerimise vajadus, kr					Täitja ministeerium*		Rakendus-aasta	Märkused
					2008 a	2009 a	2010 a	2011 a	2008-2011 a kokku	vastutav	kaasatav		
2.3.2	Merekeskkonna kaitse tõhustamine - ohtlike ainete kontroll Läänemere merekeskkonnas.	28E/8	KKM arengukava 2008-2011, meede 1.1.3. - Merekeskkonna kaitse tõhustamine. Uus tegevus – projekt "Ohtlike ainete heidete vähendamine Läänemerre Balti riikides". Projekti rahastamine LIFE+ programmi raames ning osalevate ettevõtete omafinantseeringust.	Materjalide kasutamise ja jäämevoogude hindamine ja prognoosimine. Soovituste väljatöötamine ohtlike ainete heidete vähendamiseks. Veekeskonna seireprogrammide väljatöötamine ja rakendamine. Tootmisettevõtete saasteheidete vähendamine uute tootmispraktikate juurutamise tulemusena.						KKM		2009–2011	KKMil rahalise osalemise kohustust ei ole. Programmi põhieesmärk lähtub Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist 2006/11/EÜ teatavate ühenduse veekeskonda juhitud ohtlike ainete põhjustatava saaste kohta Balti Keskkonna Foorum (edaspidi BEF) esitas LIFE+ Environment Policy and Governance (finantsvahend, mis toetab EL keskkonna ja loodushoiu projekte) projekti ettepaneku "Ohtlike ainete heidete vähendamine Läänemerre Balti riikides", kogumaksumusega 1 781 043 eurot. Finantseerimise vajadus ning summade jaotus aastate lõikes täpsustatakse iga eelarveaasta alguses.
2.4	Ohtlike ainete kasutamise piiramise ja (või) peatamise riiklik programm.	28E/8	KKM arengukava 2008--2011, meede 1.1.6. - Põhjavee kaitse korraldamine ja ohtlike ainete heidete vähendamine. Rahastamine KKM eelarvest ning KIK vahenditest.	VV 27. aprilli 2004. a protokollilise otsusega vastu võetud "Vette suunatavate fenoolide heidete vähendamise riiklik programmi aastateks 2004-2014" rakendamine.						KKM		2008-2011	Programmi eesmärk on vähendada fenoolide heitkogust aastaks 2014 ühe tonnini aastas. 2007. aastal heideti fenooli veekeskonda 2,48 t/a. Rahastamine KKM eelarvest ning KIK vahenditest kokku 2004--2014 - 10 900 000 krooni. Finantseerimise vajadus ning summade jaotus aastate lõikes täpsustatakse iga eelarveaasta alguses.
2.5	Töötada välja riiklik tegevuskava tkv-te kasutamisest inimese tervisele ja keskkonnale tulenevate riskide ja mõjude vähendamiseks.	28E/4	Uus tegevus. PM arengukava 2009--2012, meede 1.4.1. - Tõhusa õigusliku raamistiku tagamine, tegevus A.1.9.U - Taimekaitsevahendite säästva kasutamise riikliku	Riikliku tegevuskava väljatöötamine tkv-te kasutamisest inimese tervisele ja keskkonnale tulenevate riskide ja mõjude vähendamiseks.						PM	KKM, TTI, SoM	2010–2011	Finantseerimise vajadus ning summade jaotus aastate lõikes täpsustatakse iga eelarveaasta alguses.

* Lahtris Täitja ministeerium olevad lühendid on lahti kirjutatud rakendusplaani lõpus olevas Lisas 1

Läänemere tegevuskava rakendusplan aastateks 2008–2011

2. OHTLIKUD AINED													
Nr	Meede	HELCOMi soovitus	Seostatus valdkonna või ministeeriumi arengukava vms kavaga (või täiesti uus tegevus) JA kulu finantseerimisallikas	Tegevused	Finantseerimise vajadus, kr					Täitja ministeerium*		Rakendus-aasta	Märkused
					2008 a	2009 a	2010 a	2011 a	2008-2011 a kokku	vastutav	kaasatav		
			tegevuskava koostamine.										
2.6	Hinnata fosforväetises oleva Cd sisalduse mõju haritavale maale (mullale) ja sellega seonduvaid inimese tervise ja keskkonnanariske.	28E/4	Uus tegevus.	Väetisega mulda viidava Cd sisalduse mõju väljaselgitamine haritavale maale (keskkonnale) ja sellega seonduvaid inimese tervise ja keskkonnanariske. Tulemustele vastavalt seadusandluse täiendamine. Uuringu läbi viimine tegeliku olukorra fikseerimiseks Eestis ja vajaduste väljatoomine Cd sisalduse piiramiseks väetistes.					0	PM	KKM, SoM, PMK, TTI	2008-2011	Tähtaeg on 2013. aasta.
2.7	Ohtlike ainete kasutamise piiramise ja (või) peatamise tõhustamine.	28E/8	Uus tegevus.	Kemikaaliohutuse arengukava väljatöötamine .	0	0	500 000	500 000	1 000 000	SoM	KKM, MKM, PM	2010-2011	Ohtlike ainete kasutamise piiramine ja keelustamine toimub EL REACH määruse (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1907/2006, 18. detsember 2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist) rakendamise raames.
2.8	Töötada välja ja käivitada kemikaalide register.		Uus tegevus. Kemikaaliohutuse arengukava raames planeeritud tegevused.	Täies mahus funktsioneeriva kemikaalide registri väljatöötamine aastaks 2015.	0	0	500 000	1 000 000	1 500 000	SoM	KKM, MKM	2010-2011	

* Lahtris Täitja ministeerium olevad lühendid on lahti kirjutatud rakendusplani lõpus olevas Lisas 1

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

2. OHTLIKUD AINED														
Nr	Meede	HELCOMi soovitus	Seostatus valdkonna või ministeeriumi arengukava vms kavaga (või täiesti uus tegevus) JA kulu finantseerimisallikas	Tegevused	Finantseerimise vajadus, kr					Täitja ministeerium*		Rakendus-aasta	Märkused	
					2008 a	2009 a	2010 a	2011 a	2008-2011 a kokku	vastutav	kaasatav			
2.9	Ajavahemikul 2008–2010. a vähendada teatud ohtlike ainete (MCCP – keskmisahelaliste klooritud parafiinide, PFOA – perfluorooktaanhappe, HBCCD – heksabromotsükloodekaani, oktüülfenooletoksülaadi, dekabromofifenüületri) kasutamist või asendada need alternatiivsete ainetega; keelustada teatud ohtlikud ained (endosulfaan, pentaBDE – pentabromodifenüüleeter, octaBDE – oktabromodifenüüleeter) ning vähendada teatud ohtlike ainete (PFOS - perfluorooktaansulfonaadi, nonüülfenooli ja nonüülfenooletoksülaadi, SCCP – lühiahelaliste klorritud parafiinide) kasutamist.		SoM arengukava 2008-2011, meede 5.3. - Keskkonnast tingitud terviseriskide vähendamine.	Asjaomaste meetmete kavandamine kemikaaliohutuse arengukava raames.	0	0	0	0	0	0	SoM	KKM, MKM	2009-2011	Ohtlike ainete kasutamise piiramine või keelustamine on määratletud EL REACH määruse raames. PFOSi piirangud on reguleeritud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2006/122/EÜ ja see on üle võetud SoM 28. veebruari 2005. a määrusega nr 36 "Elanikkonnale ja loodusele ohtlike kemikaalide käitlemise piirangud". Rahaliste ressursside vajadus aastateks 2011--2015 täpsustub hiljem.
2.10	Ohtlike ainete keelustamine kogu Läänemere piirkonnas.		Kemikaaliohutuse arengukava raames planeeritud tegevused.	Asjaomaste meetmete kavandamine kemikaaliohutuse arengukava raames. Ettepanekute tegemine ohtlike ainete piiramiseks REACH raames koos teiste Läänemere riikidega.	0	0	0	0	0	0	SoM	KKM, MKM	2010-2011	Endosulfaan, penta BDE, octa BDE. Difenüüleeter, oktabromoderivaat (octaBDE) on keelatud Elis, Eestis üle võetud SoM 28. veebruari 2005. a määrusega nr 36 "Elanikkonnale ja loodusele ohtlike kemikaalide käitlemise piirangud". Rahaliste ressursside vajadus aastateks 2011-2015 täpsustub hiljem.

* Lahtris Täitja ministeerium olevad lühendid on lahti kirjutatud rakendusplaanis lõpus olevas Lisas 1

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

2. OHTLIKUD AINED														
Nr	Meede	HELCOMi soovitus	Seostatus valdkonna või ministeeriumi arengukava vms kavaga (või täiesti uus tegevus) JA kulu finantseerimisallikas	Tegevused	Finantseerimise vajadus, kr					Täitja ministeerium*		Rakendus-aasta	Märkused	
					2008 a	2009 a	2010 a	2011 a	2008-2011 a kokku	vastutav	kaasatav			
2.11	Vähendada ohtlike ainete kasutamist kogu Läänemere piirkonnas.		Kemikaaliohutuse arengukava raames planeeritud tegevused.	Asjaomaste meetmete kavandamine kemikaaliohutuse arengukava raames.	0	0	0	0	0	0	SoM	KKM, MKM	2008–2011	PFOS, nontüülfenooli ja nonüülfenoolitoksülaadi, SCCP (klooritud alkaanid) kasutamise piirangud Elist on Eestis üle võetud SoM 28. veebruari 2005. a määrusega nr 36 "Elanikkonnale ja loodusele ohtlike kemikaalide käitlemise piirangud". Nontüülfenooli reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 304/2003 ohtlike kemikaalide ekspordi ja impordi kohta. Rahaliste ressursside vajadus aastateks 2011–2015 täpsustub hiljem.
2.12	Vähendada elavhõbeda (edaspidi Hg) sisaldusega toodete kasutust ja lõpetada Hg kasutamine aastaks 2010.		Kemikaaliohutuse arengukava raames planeeritud tegevused.	Hg kasutamise vähendamine toodetes ja keelustamine aastaks 2010 toodetes ja protsessides.	0	0	0	0	0	0	SoM	KKM, MKM	2010-2011	Edasised piirangud kehtestatakse REACH raames. Vajadusel saab panna konkreetseid meetmeid kemikaaliohutuse arengukavasse, milleks ettepanekuid mere kaitse seisukohast teeb KKM. Hg kasutamine teatud toodetes on keelatud SoM 28. veebruari 2005. a määrusega nr 36 "Elanikkonnale ja loodusele ohtlike kemikaalide käitlemise piirangud". Piirangud ekspordile ja impordile on seatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 304/2003 ja Rotterdami konventsiooniga. Rahaliste ressursside vajadus aastateks 2011–2015 täpsustub hiljem.
KOKKU:					0	1 000 000	3 000 000	3 000 000	7 300 000					

* Lahtris Täitja ministeerium olevad lühendid on lahti kirjutatud rakendusplaani lõpus olevas Lisas 1

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

3. BIOLOOGILINE MITMEKESISUS JA LOODUSE KAITSE														
Nr	Meede	HELCOMi soovitus	Seostatus valdkonna või ministeeriumi arengukava vms kavaga (või täiesti uus tegevus) JA kulu finantseerimisallikas	Tegevused	Finantseerimise vajadus, kr					Täitja ministeerium*		Rakendus-aasta	Märkused	
					2008 a	2009 a	2010 a	2011 a	2008-2011 a kokku	vastutav	kaasatav			
3.1	Merealade laiapõhjalise planeerimise printsiibid.	28E/9	KKM arengukava 2008–2011, meede 1.1.3. - Merekeskkonna kaitse tõhustamine.	Merealade laiapõhjalise planeerimise põhimõtete Helcomi tasandil väljatöötamine.						0	KKM	PM, SIM, MKM	2010	Eesti osaleb vajadusel selleteemalises ekspertgrupis.
	Läänemere kaitsealad													
3.2	Läänemere kaitsealade, Läänemere Natura 2000 alade ja Emeraldi alade ökoloogiliselt tühete ja hästi korraldatud võrgustik loomine.	Rec15/5	KKM arengukava 2008–2011, meetmed 1.1.3. - Merekeskkonna kaitse tõhustamine, 2.1.1. - Rahvusvaheliste (sh Natura 2000 võrgustikuga seotud) kohustuste täitmine ja 2.1.4. - Looduskaitse- ja kasutuse korraldamine.	Olemasolevate Natura 2000 merealade ja Emeraldi alade Läänemere kaitsealadeks määramine aastaks 2009. Läänemere kaitsealade kaitsekorralduskavade koostamine ja rakendamine aastaks 2010.	0	400 000	400 000	0	800 000	0	KKM		2009 - 2010	Läänemere kaitseala üheks kriteeriumiks on kehtiv kaitsekorralduskava, mida kõikidel merekaitsealadel ei ole. Seetõttu on vajalik olemasolevate Natura merealade Läänemere kaitsealadeks nimetamiseks nende aladele kaitsekorralduskava koostamine. Praegu on Eestis kokku 24 merekaitseala, osal neist on korralduskavad koostamisel. Esialgse arvestuse järgi on kaitsekorralduskavade koostamine vajalik 16 alale.
3.3	Avamerekaitsealade määramine.	Rec15/5	KKM arengukava 2008–2011, meede 1.1.3. - Merekeskkonna kaitse tõhustamine.	Ettepanekute koostamine avamerekaitsealade moodustamiseks Euroopa Komisjonile (edaspidi EK).						0	KKM	MI	2010	Eestis ei ole praegu ühtegi avamerekaitseala ning tulevikus on nende määramine EL looduskaitse-direktiividest tulenevalt vajalik. Rakendamisel on mitmed uuringuprojektid, mille tulemuste põhjal koostatakse ettepanekud avamerekaitsealade määramiseks.
3.4	Hinnata Läänemere kaitsealade võrgustiku ökoloogilist sidusust koos Natura 2000 ja Emeraldi aladega.	Rec15/5	KKM arengukava 2008–2011, meede 2.1.3. - Geneetilist muundatud organismide (edaspidi GMO) alase tegevuse korraldamine.	Merekaitsealade sidususe kriteeriumite väljatöötamine HELCOMi tasandil. Selle alusel Eesti merealade sidususe hindamise läbiviimine.						0	KKM		2010	Merekaitsealade võrgustiku sidususe hindamine peaks toimuma eraldi Läänemere tasemel HELCOMi kaudu ning seejärel riigi tasemel.
3.5.1	Läänemere elupaikade ja biotoopide klassifikatsioonistee mi ajakohastamine.	28E/9	KKM arengukava 2008–2011, meede 2.1.6. - Looduskaitse tulemuslikkuse hindamine ja tagamine.	Läänemere elupaikade ja biotoopide klassifikatsioonistee mi ajakohastamine ja vastavas töögrupis osalemine.	0	0	50 000	0	50 000	0	KKM	MI	2011	Eestil on vajalik osaleda sellealases rahvusvahelises koostöös ja töögrupis. Summa on planeeritud aastaks.

* Lahtris Täitja ministeerium olevad lühendid on lahti kirjutatud rakendusplaanis lõpus olevas Lisas 1

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

3. BIOLOOGILINE MITMEKESISUS JA LOODUSE KAITSE													
Nr	Meede	HELCOMi soovitus	Seostatus valdkonna või ministeeriumi arengukava vms kavaga (või täiesti uus tegevus) JA kulu finantseerimisallikas	Tegevused	Finantseerimise vajadus, kr					Täitja ministeerium*		Rakendus-aasta	Märkused
					2008 a	2009 a	2010 a	2011 a	2008-2011 a kokku	vastutav	kaasatav		
3.5.2	Ajakohastada HELCOMi Läänemere elupaikade, biotoopide ja nende süsteemide punane nimekiri.	Helcom Red List BSEP nr 75	KKM arengukava 2008–2011, meede 2.1.6. - Looduskaitse tulemuslikkuse hindamine ja tagamine.	HELCOMi Läänemere elupaikade, biotoopide ja nende süsteemide punase nimekirja ajakohastamise projektis osalemine.	0	0	50 000	0	50 000	KKM		2011	Tegevust peab koordineerima HELCOM lähtuvalt sellealast 2007. a raportist. Planeeritakse koostada sellealane projekt, mille töös Eesti peaks osalema. Summa on planeeritud aastaks. Rakendus-aasta 2013.
3.5.3	Koostada Läänemere liikide punane nimekiri.		KKM arengukava 2008–2011, meede 2.1.6. - Looduskaitse tulemuslikkuse hindamine ja tagamine.	Läänemere liikide punase nimekirja koostamises osalemine.	0	0	50 000	0	50 000	KKM		2011	Punast nimekirja juba koostatakse ning tulevikus ilmselt koordineerib sellealast tegevust HELCOM. Summa on planeeritud aastaks. Rakendus-aasta 2013.
3.5.4	Koostada detailsed Läänemere põhjamaastiku kaardid.		KKM arengukava 2008–2011, meede 2.1.4. - Looduskaitse- ja kasutuse korraldamine.	Läänemere põhja kaartide koostamine.					0	KKM			Eesti on osalenud projektis, kus töötati välja sellealased üldised suunised. Rakendus-aasta 2013.
3.5.5	Identifitseerida ja kaardistada teatud liikide (vetikate) olemasolevad ja potentsiaalsed elupaigad.		KKMi arengukava 2008–2011, meede 2.1.4. - Looduskaitse- ja kasutuse korraldamine.	Vetikate elupaigatüüpide identifitseerimine ja kaardistamine.	0	0	0	500 000	500 000	KKM		2011	Rakendus-aasta 2013.
3.5.6	Töötada välja ühtne visioon, kuidas vähendada negatiivset mõju vetikate elupaikadele.		KKM arengukava 2008–2011, meede 2.1.6. - Looduskaitse tulemuslikkuse hindamine ja tagamine.	Vastavas HELCOMi töögrupis osalemine.					0	KKM		2011	Rakendus-aasta 2013.
3.5.7	Koostada mittetöenduslikult kasutatavate kalade kaitsestaatus hinnang.		KKM arengukava 2008–2011, meede 2.1.6. - Looduskaitse tulemuslikkuse hindamine ja tagamine.	Mittetöenduslike kalaliikide vastutusala küsimuse lahendamine. Koostöös asjaomaste ametitega edasise tegevuskava väljatöötamine.					0	KKM		2011	
3.5.8	Arendada välja pringli kohta koordineeritud raportisüsteemi ja andmebaasi.		KKM arengukava 2008–2011, meede 2.1.2. - Kaitstavate loodusobjektide ja liikide riikliku kaitse planeerimine.	Bonni konventsiooni pringli leppega (ASCOBANS) ühinemine. Pringli kohta koordineeritud raportisüsteemi ja andmebaasi väljaarendamine.					0	KKM		2010	

* Lahtris Täitja ministeerium olevad lühendid on lahti kirjutatud rakendusplaanis lõpus olevas Lisas 1

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

3. BIOLOOGILINE MITMEKESISUS JA LOODUSE KAITSE													
Nr	Meede	HELCOMi soovitus	Seostatus valdkonna või ministeeriumi arengukava vms kavaga (või täiesti uus tegevus) JA kulu finantseerimisallikas	Tegevused	Finantseerimise vajadus, kr					Täitja ministeerium*		Rakendus-aasta	Märkused
					2008 a	2009 a	2010 a	2011 a	2008-2011 a kokku	vastutav	kaasatav		
3.5.9	Koostada ja rakendada efektiivne monitooringu- ja raporteerimissüsteem lindude ja imetajate kaaspüügi kohta.		KKM arengukava 2008–2011, meede 2.1.6. - Looduskaitse tulemuslikkuse hindamine ja tagamine.	Monitooringu- ja raporteerimissüsteemi koostamine ja rakendamine.					0	KKM		2008--2011	
3.6	Identifitseerida ja kaardistada rannikumere kalastiku taastumisalad.		KKM arengukava 2008–2011, meede 2.1.4. - Looduskaitse- ja kasutuse korraldamine.	Rannikumere kalastiku taastumisalade identifitseerimine ja kaardistamine modelleerimise teel.					0	KKM		2011	Edasise tegevuse planeerimine lähtuvalt HELCOMi raportist 2006 – Assessment of coastal fish in the Baltic Sea. Rakendusaasta 2013.
	Kalandus												
3.7	Koostada töenduslike kalaliikide (eriti lõhe, meriforelli jmt) pikaajalised majandamiskavad.		KKM arengukava 2008–2011, meede 2.3.1. - Optimaalse kalapüügikoormuse tagamine.	Lõhe ja meriforelli veekogudesse asustamine. Töenduslike kalaliikide majandamiskavade koostamine.					0	KKM	MI	2010	Endine Rahvusvaheline Läänemere kalanduskomisjon (edaspidi <i>IBSFC</i>) võttis 1997. a vastu lõhekava, mille kohaselt on Läänemereäärsetel riikidel kohustus taastada ja tugevdada lõhe looduslikke asurkondi. Lõhekava eesmärk on saavutada aastaks 2010 Läänemere suubuvates lõhejõgedes loodusliku taastootmise tase, mis vastaks 50% potentsiaalsete laskujate arvule. Rõhutatakse geneetilise mitmekesisuse põhimõtteid, vajadust säilitada algseid lõhepopulatsioone. See dokument on olnud Eestis "Riiklikku kaitset vajavate ja ohustatud kalaliikide kaitse ja kalavarude taastootmise (2002–2010) programmi" väljatöötamise alus. Lõhe ja meriforelli noorjarkude merre asustamine on olnud riiklik prioriteet. Erimeetmeid on rakendatud Kunda, Keila ja Vasalemma jõe algupärase loodusliku lõhekarja kaitseks. Ka meriforelli tehistootmisel ja veekogudesse asustamisel tuleb jälgida geneetilise mitmekesisuse säilitamise printsiipe ja mitte segada erinevatest Eesti osadest pärinevaid

* Lahtris Täitja ministeerium olevad lühendid on lahti kirjutatud rakendusplaani lõpus olevas Lisas 1

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

3. BIOLOOGILINE MITMEKESISUS JA LOODUSE KAITSE														
Nr	Meede	HELCOMi soovitus	Seostatus valdkonna või ministeeriumi arengukava vms kavaga (või täiesti uus tegevus) JA kulu finantseerimisallikas	Tegevused	Finantseerimise vajadus, kr					Täitja ministeerium*		Rakendus-aasta	Märkused	
					2008 a	2009 a	2010 a	2011 a	2008-2011 a kokku	vastutav	kaasatav			
													populatsioone. Praegu moodustab Soome lahe lõhesaagist ligikaudu 90% tehnilikult taastoodetud lõhe. Euroopa Nõukogu määrus (EÜ) nr 1404/2007 vähendas lõhe püügi-kvoote Läänemere avaosas, jättes kvoodi samaks mis 2007. aastal. Majandamiskava ei ole seni koostatud, kuid EK on teatanud, et Läänemere lõhe pikaajaline majandamiskava on kavas koostada lähiaastatel.	
3.8	Haldusmeetmete rakendamine, mis peab tagama, et raporteeritaks kogu kaaspüük, mida ei saa vette tagasi lasta.		KKM arengukava 2008–2011, meede 2.3.1. - Optimaalse kalapüügikoormuse tagamine.	Kalurite kaaspüügi raporteerimise tõhustamine.						0	KKM	MI, KKI	2009-2011	VV 09. mai 2003. a määruses nr 144 „Kalapüügieeskiri” (edaspidi <i>Kalapüügieeskiri</i>) on määratud lubatud kaaspüügi protsendid. Kalapüügist raporteerimise nõude seab VV määrus “Kalapüügiga seonduvate andmete esitamise kord”. Kalurid peavad kogu kaaspüügi registreerima kalapüügipäeviku lehel. Kalurite esitatud andmed sisestatakse Interneti-põhisesse kalanduse infosüsteemi. Praegu on EKS ettevalmistamisel määrus tagasiheite kohta, mis täpsustaks tagasiheite tingimusi.
3.9	Jätkuv piisava kestuse keeluaegade ja piisava ulatusega keelukohtade määramine, et kaitsta kude- ja norrkalu.		KKM arengukava 2008–2011, meede 2.3.1. - Optimaalse kalapüügikoormuse tagamine.	Kalavarude uuringute põhjal teadlaste poolt igal aastal soovitude väljaandmine kalapüügi keeluaegade ja -kohtade määramiseks.	300 000	300 000	300 000	300 000	1 200 000	KKM	MI		Riigielarvest ja KIKst rahastatavate kalavarude uuringute põhjal annavad teadlased igal aastal soovitusi kalapüügi keeluaegade ja -kohtade määramiseks, pidades silmas looduslikke ja ilmastikutingimusi. Euroopa Nõukogu määrus (EÜ) nr 1404/2007, kus on tursapüügi keeluajad, ja Euroopa Nõukogu määrus (EÜ) nr 2187/2005, mis käsitleb Läänemere, Suur- ja Väike-Belti ning Sundi kalavarude kaitset tehniliste meetmete abil.	

* Lahtris Täitja ministeerium olevad lühendid on lahti kirjutatud rakendusplaani lõpus olevas Lisas 1

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

3. BIOLOOGILINE MITMEKESISUS JA LOODUSE KAITSE													
Nr	Meede	HELCOMi soovitus	Seostatus valdkonna või ministeeriumi arengukava vms kavaga (või täiesti uus tegevus) JA kulu finantseerimisallikas	Tegevused	Finantseerimise vajadus, kr					Täitja ministeerium*		Rakendus-aasta	Märkused
					2008 a	2009 a	2010 a	2011 a	2008-2011 a kokku	vastutav	kaasatav		
3.10	Uute kalapüügi keelualade määramine, et kaitsta kalade paljunemis- ja toitumisasalasi ning ökosüsteeme.		KKM arengukava 2008–2011, meede 2.3.1. - Optimaalse kalapüügikoormuse tagamine.	Teadussoovituste alusel kalapüügieeskirja täiendamine uute kalapüügi keelualade määramiseks.	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000	KKM	MI	2009–2011	
3.11	Meetmete rakendamine alamõduliste kalade ja mittediitliikide kaaspüügi vähendamiseks.		KKM arengukava 2008–2011, meede 2.3.1. - Optimaalse kalapüügikoormuse tagamine.	Alamõduliste kalade ja mittediitliikide kaaspüügi vähendamiseks väljatöötatud meetmete rakendamine.					0	KKM	KKI	2011	Kalapüügieeskirja § 43 ja lisa 5 määravad kalade alamõõdu. Sätestatud on ka tehnilised meetmed, et vähendada mittediitliikide püüki. Tursapüügil alamõdulise kala kaaspüügi vähendamiseks kasutatavad tarandid sätestab Euroopa Nõukogu määrus (EÜ) nr 2187/2005, mis käsitleb Läänemere, Suur- ja Väike-Belti ning Sundi kalavarude kaitset tehniliste meetmete abil. Rakendus-aasta 2012.
3.12	Ebaseadusliku, reguleerimata ja registreerimata kalapüügi välistamine.		KKM arengukava 2008–2011, meetmed 5.1. - Järelevalve süsteemsuse ja tulemuslikkuse tõstmine ja 5.2. - Keskkonnajärelevalve operatiivsuse suurendamine.	Järelevalve tõhustamine.	7 092 200	10 093 569	10 884 683	11 743 996	39 814 448	KKM	KKI	2008–2011	Kalapüügiseadus §-d 18, 19, 191, 20, 202, 231–236 ja eriti Riigikogus menetlemisel olev kalapüügiseaduse muudatus. VV 31. märtsi 2003. a määruse “Kalapüügiga seotud andmete esitamise kord” alusel on kohustus märkida saak kalapüügipäeviku lehele, kogu käitlemisahel peab leidma kajastamist lossimis- ja üleandmisdeklaratsioonil ja esmakokkuostu kviitungiraamatus. Praegu on koostatud ja kooskõlastamisel uus EL Euroopa Nõukogu määrus, millega tahetakse luua kalatoodete sertifitseerimissüsteem, rakendada karmimad karistused ebaseadusliku kalapüügi vastu. Praegu on kehtivas kvoodimääruses 40/2008 kehtestatud peamised meetmed ebaseaduslike kalalaevalde, nende sadamasse sisene-mise, nende abistamise, varustamise jne vastu.

* Lahtris Täitja ministeerium olevad lühendid on lahti kirjutatud rakendusplaanis lõpus olevas Lisas 1

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

3. BIOLOOGILINE MITMEKESISUS JA LOODUSE KAITSE														
Nr	Meede	HELCOMi soovitus	Seostatus valdkonna või ministeeriumi arengukava vms kavaga (või täiesti uus tegevus) JA kulu finantseerimisallikas	Tegevused	Finantseerimise vajadus, kr					Täitja ministeerium*		Rakendus-aasta	Märkused	
					2008 a	2009 a	2010 a	2011 a	2008-2011 a kokku	vastutav	kaasatav			
3.13	Tursa ja angerja olemasolevate pikaajaliste majandamiskavade rakendamine.		KKM arengukava 2008–2011, meede 2.3.1. - Optimaalse kalapüügikoormuse tagamine.	Tursa ja angerja olemasolevate pikaajaliste majandamiskavade rakendamine.						0	KKM		2009	KKM 07. jaanuari 2008. a määrusega nr 3 “Läänemerest püütud tursa lossimiseks määratud sadamad Eesti Vabariigi territooriumil” on määratud sadamad, kus võib turska lossida. Euroopa Nõukogu määrusega (EÜ) nr 1098/2007 kehtestati Läänemere tursavarude ja tursa püügi mitmeaastane kava. Selle kava kohaselt tugevdatakse kontrolli ja igal aastal vähendatakse tursa-püügikvooti kuni 15%, kuni saavutatakse teadlaste soovitatud kalasuremus. Angerjavarude kaitseks on vastu võetud angerjavarude taastamisplaan, mille aluseks on Euroopa Nõukogu määrus (EÜ) nr 1100/2007.
3.14	Panus ühise kalanduspoliitika ülevaatamise, et tagada kalanduse jätkusuutlik majandamine.		KKM arengukava 2008–2011, meede 2.3.1. - Optimaalse kalapüügikoormuse tagamine.	Liikmesriikide kalanduspoliitika toimimise hindamiseks aruannete esitamine EK-le.						0	KKM		2011	Aluseks on EL tegevuskava, milles on 3 prioriteeti: õigusaktide lihtsustamine, parandamine ja nende parema kättesaadavuse tagamine, halduskulude kärpimine, sektori kohustuste ja kulude vähendamine. Iga eesistujariik esitab EK-le sellekohase aruande eesistumisperioodil tehtust. Rakendus-aasta 2012.
3.15	Angerja kaitse riikliku programmi arendamine.		KKM arengukava 2008–2011, meede 2.3.1. - Optimaalse kalapüügikoormuse tagamine.	Angerjavarude riikliku taastusplani koostamine.	350 000	200 000	220 000	240 000	1 010 000		KKM		2008	Euroopa Nõukogu määrus (EÜ) nr 1100/2007, millega kehtestatakse meetmed Euroopa angerjavarude kaitseks. Koostatakse angerjavarude riiklik taastusplaan (tähtaeg on 31.12.2008).
3.16	Jõgede, kus esineb siirdekallaliike, klassifitseerimine ja inventeerimine.		KKM arengukava 2008–2011, meede 2.3.3. - Kalade elupaikade ja kudealade kaitse ning taastamine.	Zooloogia ja Botaanika Instituudi poolt koostatud 2001. a kogumikus toodud “Eesti jõed” nimestiku ülevaatamine.	360 000	360 000	360 000	400 000	1 480 000		KKM		2009	

* Lahtris Täitja ministeerium olevad lühendid on lahti kirjutatud rakendusplaanis lõpus olevas Lisas 1

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

3. BIOLOOGILINE MITMEKESISUS JA LOODUSE KAITSE														
Nr	Meede	HELCOMi soovitus	Seostatus valdkonna või ministeeriumi arengukava vms kavaga (või täiesti uus tegevus) JA kulu finantseerimisallikas	Tegevused	Finantseerimise vajadus, kr					Täitja ministeerium*		Rakendus-aasta	Märkused	
					2008 a	2009 a	2010 a	2011 a	2008-2011 a kokku	vastutav	kaasatav			
3.17	Siirdkalaliikidele sobivate jõgede kalarändeteede avamine.		KKM arengukava 2008–2011, meede 2.3.3. - Kalade elupaikade ja kudealade kaitse ning taastamine.	Meetme “Vooluveekogude seisundi parandamine” rakendamine.						3 000 000	KKM		2010	Koostatud on juhised tugevasti muudetud veekogude ning tehisveekogude määramiseks. Siirdkalade rännet takistavate tõkete likvideerimine jõgedel, nõuetekohaste kalatreppide ehitamine. Finantseerimise vajadus ning summade jaotus aastate lõikes täpsustatakse iga eelarveaasta alguses.
3.18	Loodusliku lõhe kaitse tagamine.		KKM arengukava 2008–2011, meede 2.3.2. - Kalaliikide loodusliku mitmekesisuse säilitamine ja ohustatud kalaliikide asurkondade taastamine.	Loodusliku lõhe vähemalt 10 populatsiooni aktiivse kaitse tagamine ja vähemalt 4 sobivasse jõkke taasasustamine.	4 467 000	5 428 700	5 642 500	5 612 500	21 150 700	0	KKM	Põlula Kalakasvatusekeskus	2009	Programmi “Riiklikku kaitset vajavate ja ohustatud kalaliikide kaitse ja kalavarude taastamine (2002–2010)” alusel on Eestis seni lõhet veekogudesse asustatud esmajoones asurkonna taastamise eesmärgil ja sel juhul kasutatakse sama populatsiooni või lähedaste populatsioonide järglasti. Põlula Kalakasvatusekeskuses on olemas Kunda jõe sugukari, mida on vaja uuendada loodusest pütitud sugukaladega, kuid praegu puudub seal karantiinivõimalus. Soovitatav oleks samas säilitada ka teiste jõgede kudekarju.
3.19	Koostada kõige ohustatumate (vähenevate) rannikumere kalaliikide seire ja kaitse korraldamise pikaajaline kava.		KKM arengukava 2008–2011, meede 2.3.1. - Optimaalse kalapüügikoormuse tagamine.	Rannikumere kalaliikide igaaastane uurimine.						0	KKM		2011	Rakendus-aasta 2012.
3.20	Töötada välja rannikumere kalaliikide seisundi hindamise ja majandamise eesmärgid, meetmed nende saavutamiseks komplekt indikaatoreid		KKM arengukava 2008–2011, meede 2.3.1. - Optimaalse kalapüügikoormuse tagamine.	Rannikumere kalaliikide seisundi hindamise ja majandamise eesmärkide väljatöötamine.						0	KKM	ITK	2011	Rannikumere kalavarude uuringute raames annab Tartu Ülikool Eesti Mereinstituut igal aastal eri kalaliikide varu olukorrale hinnangu. Meetmed rannikumere kalavarude majandamiseks on kehtestatud kalapüügiseaduse alusel

* Lahtris Täitja ministeerium olevad lühendid on lahti kirjutatud rakendusplaanis lõpus olevas Lisas 1

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

3. BIOLOOGILINE MITMEKESISUS JA LOODUSE KAITSE													
Nr	Meede	HELCOMi soovitus	Seostatus valdkonna või ministeeriumi arengukava vms kavaga (või täiesti uus tegevus) JA kulu finantseerimisallikas	Tegevused	Finantseerimise vajadus, kr					Täitja ministeerium*		Rakendus-aasta	Märkused
					2008 a	2009 a	2010 a	2011 a	2008-2011 a kokku	vastutav	kaasatav		
	saavutuste hindamiseks.												kalapüügieeskirjaga. Vajaduse korral võetakse täiendavaid meetmeid keskkonnaministri ajutiste püügikitsenduste määruse alusel. On vajalik osaleda töögrupis indikaatorite väljatöötamiseks. Rakendus-aasta 2012.
3.21	Kalapüügi piirangutest tulenevate sotsiaalsete konfliktide vähendamine ja vältimine.		Euroopa Kalandusfondi rakendus-kava 2007–2013 Eesti osas, meetmed 1.1. - Kalalaevastiku püügivõimsuse reguleerimine ja 4.1. - Kalanduspiirkondade säästva arengu toetus.	Kompensatsioonimeetme väljatöötamine.	10 000 000	64 000 000	57 000 000		131 000 000	PM	KKM	2010	Lisaks EL määrustele ja kalapüügieeskirjaga kehtestatud püügipiirangutele, kehtestatakse igal aastal ajutisi püügikitsendusi kalavarude kaitseks keskkonnaministri määrusega, seejuures hinnatakse alati ka piirangute sotsiaalset mõju. Kompensatsioonimeetmete rahastamiseks on vastu võetud Euroopa Nõukogu määrus (EÜ) nr 1198/2007 EL kalandusfondi kohta ja Komisjoni määrus (EÜ) nr 498/2007, mis sätestab kalandusfondi rakenduseeskirjad. Nende dokumentide põhjal on koostatud Euroopa kalandusfondi rakendus-kava 2007–2013 Eesti kohta, mille alusel meetme 1.1 raames saab anda toetust kalapüügi-võimsuste ja püügivõimaluste tasakaalustamise vajaduse korral ja kalapüügi ajutise peatamise korral ning meetme 4.1 raames saab rahastada kalanduspiirkondade jätkusuutlikku arengut. Finantseerimise vajadus ning summade jaotus aastate lõikes täpsustatakse iga eelarveaasta alguses.
3.22	Hüljeste ja kalapüügi vastastikkuse toime leevendamise mitterahastatavad meetmed.		Euroopa Kalandusfondi 2007–2013 rakendus-kava, meede 3.2. - Ühishuvi meetmed. Ja PM arengukava 2009--2012,	Vastava ühishuvi meetme määruse koostamine ja rakendamine.					70 000 000	PM	KKM	2008–2011	Meetme määruse koostamisel arvata ühe investeerimisvõimalusena sisse hülgepeletid ja hülgekindlad püügivahendid. Meetme raames on kogu tegevuse jaoks planeeritud aastani 2013 kokku

* Lahtris Täitja ministeerium olevad lühendid on lahti kirjutatud rakendusplaanis lõpus olevas Lisas 1

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

3. BIOLOOGILINE MITMEKESISUS JA LOODUSE KAITSE													
Nr	Meede	HELCOMi soovitus	Seostatus valdkonna või ministeeriumi arengukava vms kavaga (või täiesti uus tegevus) JA kulu finantseerimisallikas	Tegevused	Finantseerimise vajadus, kr					Täitja ministeerium*		Rakendus-aasta	Märkused
					2008 a	2009 a	2010 a	2011 a	2008-2011 a kokku	vastutav	kaasatav		
			meede 3.3.1. - Kalapüügi arendamine.										70 miljonit krooni. Kui suur osa sellest läheb hülgemisele või peletite muretsemiseks, sõltub taotleja eelistustest. Finantseerimise vajadus ning summade jaotus aastate lõikes täpsustatakse iga eelarveaasta alguses.
3.23	Koelmute ja rändeteede taastamine.		Euroopa Kalandusfondi 2007–2013 rakenduskaava, meede 3.2. - Ühishuvi meetmed. Ja PM arengukava 2009--2012, meede 3.3.1. - Kalapüügi arendamine.	Vastava ühishuvi meetme määruse koostamine ja rakendamine.	2 940 899	6 000 000	8 000 000		16 940 899	PM	KKM	2008–2011	Kudealade taastamise maksumus selgub siis, kui on täpsustatud vajalikud ühistegevus ja katseprojektid ning taastamistoimingud kudealadel. Selle meetme raames kogu tegevuse peale on planeeritud aastani 2013 kokku 140 miljonit krooni. Meetme-määrusesse arvatakse sisse veeloomastiku ja -taimestiku arendustegevus, mille raames toimub ühe toiminguna kudealade taastamine. Finantseerimise vajadus ning summade jaotus aastate lõikes täpsustatakse iga eelarveaasta alguses.
3.24	Rannapüügi säästev areng.		Euroopa Kalandusfondi 2007–2013 rakenduskaava, meede 4.1. - Kalanduspiirkondade säästva arengu toetus. Ja PM arengukava 2009--2012, meede 3.3.4. - Kalanduspiirkondade jätkusuutliku arengu toetamine.	Vastava kalanduspiirkondade säästva arengu toetuse meetme määruse koostamine ja rakendamine.	10 000 000	57 000 000	57 000 000		124 000 000	PM	KKM	2008–2011	Meetme 4.1. „Kalanduspiirkondade säästev areng“ raames toetatakse Eesti kalanduspiirkonnas. Finantseerimise vajadus ning summade jaotus aastate lõikes täpsustatakse iga eelarveaasta alguses.
3.25	Kaaspüügi vähendamine.		Euroopa Kalandusfondi 2007–2013 rakenduskaava, meede 1.3 – Traallaevastiku investeringutoetus. Ja	Vastava traallaevastiku investeringutoetuse meetme määruse koostamine ja rakendamine.	15 000 000	20 000 000	25 000 000		60 000 000	PM	KKM	2008–2011	Meetme raames on võimalik teha investeringuid püügi vahendite rekonstrueerimiseks, päästevahendite soetamiseks jms. Meetmemääruse koostamisel

* Lahtris Täitja ministeerium olevad lühendid on lahti kirjutatud rakendusplaanis lõpus olevas Lisas 1

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

3. BIOLOOGILINE MITMEKESISUS JA LOODUSE KAITSE													
Nr	Meede	HELCOMi soovitus	Seostatus valdkonna või ministeeriumi arengukava vms kavaga (või täiesti uus tegevus) JA kulu finantseerimisallikas	Tegevused	Finantseerimise vajadus, kr					Täitja ministeerium*		Rakendus-aasta	Märkused
					2008 a	2009 a	2010 a	2011 a	2008-2011 a kokku	vastutav	kaasatav		
			PM arengukava 2009--2012, meede 3.3.1. - Kalapüügi arendamine.										arvatakse sisse investeeringud, mis on seotud selektiivsemate püügivahendite ja -tehnikatuselevõttuga. Kui suur osa nende meetmete rahast läheb investeringuteks selektiivsematesse püügivahenditesse, sõltub taotlejate eelistustest. Finantseerimise vajadus ning summade jaotus aastate lõikes täpsustatakse iga eelarveaasta alguses.
3.26	Püügi- ja keskkonnakoormuse vähendamine.		Euroopa Kalandusfondi 2007–2013 rakenduskava, meede 1.1. - Kalalaevastiku püügivõimsuse reguleerimine. Ja PM arengukava 2009--2012, meede 3.3.1. - Kalapüügi arendamine.	Uuringu teostamine, et selgitada välja laevastiku segmentide kaupa utiliseeritavate laevade arv. Vastavalt uuringu tulemusele utiliseerimise meetme rakendamine ning lisaks laevastiku moderniseerimise meetme rakendamine, mille raames on võimalik vähendada keskkonnale avalduvat koormust.	80 000 000				80 000 000	PM	KKM	2008–2011	Perioodiks 2007–2013 on kalalaevastiku püügivõimsuse reguleerimise meetme määratud 80 miljonit krooni, kuid summa täpsustub pärast uuringutulemuste saamist. Kui suur osa sellest kulub mootorite vahetusele meetme traalpüügi laevastiku investeeringud raames, sõltub taas taotleja eelistustest. Finantseerimise vajadus ning summade jaotus aastate lõikes täpsustatakse iga eelarveaasta alguses.
				KOKKU:	131 210 099	166 982 269	205 157 183	23 996 496	600 346 047				

* Lahtris Täitja ministeerium olevad lühendid on lahti kirjutatud rakendusplaani lõpus olevas Lisas 1

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

4. MERELINE TEGEVUS														
Nr	Meede	HELCOMi soovitus	Seostatus valdkonna või ministeeriumi arengukava vms kavaga (või täiesti uus tegevus) JA kulu finantseerimisallikas	Tegevused	Finantseerimise vajadus, kr					Täitja ministeerium*		Rakendus-aasta	Märkused	
					2008 a	2009 a	2010 a	2011 a	2008-2011 a kokku	vastutav	kaasatav			
4.1	1973. aasta laevade põhjustatud merereostuse vältimise rahvusvahelise konventsiooni ning sellega seotud 1978. aasta protokoll (edaspidi MARPOL 73/78) eesti keelde tõlkimise ja Riigi Teatajas avaldamise korraldamine.		Merekeskkonna kaitse parema korraldamise tegevuskava aastateks 2005–2007, punkt 3 - Rahvusvahelise konventsiooni reostuse vältimiseks laevadelt (MARPOL 73/78) eesti keelde tõlkimise ja Riigi Teatajas avaldamise korraldamine ning Eesti ühinemise ettevalmistamine nimetatud konventsiooni VI lisaga	Lisade I, II ja III seletuskirjade ettevalmistamine ja avaldamine. MARPOL 73/78 lisade IV ja V tõlkimine.							MKM	KKM	2009–2011	Finantseerimise vajadus ning summade jaotus aastate lõikes täpsustatakse iga eelarveaasta alguses.
4.2	Rahvusvaheliste eeskirjade jõustamine ebaseadusliku merre heite peatamiseks.	28E/10	Uus tegevus. Lisatakse MKM 2010 aasta tööplaani.	Läänemere piirkonnas eritasuvaba süsteemi laiendamine kalavõrkudega püütud jäätmetele ning kalurite julgustamine tooma kõnealused jäätmed sadamate maismaal asuvatesse vastuvõtuseadmetesse.	0	0	0	0	0	0	MKM		2008	
4.3.1	Eesti vastutusalal mereliikluse korraldamine juhusliku reostuse ohu vältimiseks.	28E/11	Uus tegevus. Lisatakse MKM 2009 aasta tööplaani.	Läänemeres talvise meresõidu ohutuse ja tõhususe parandamiseks erikursuste korraldamine talviseks meresõidu täiendõppeks.	0	0	0	0	0	0	MKM		2009	
4.3.2	Eesti vastutusalal mereliikluse korraldamine juhusliku reostuse ohu vältimiseks.	28E/11	Uus tegevus.	Laevade automatiseeritud identifitseerimise süsteemi (edaspidi AIS) baasjaamade haldussüsteemide väljaarendamine.							MKM		2010	Raha on eraldatud Veeteede Ameti eelarvesse igaks aastaks. Finantseerimise vajadus ning summade jaotus aastate lõikes täpsustatakse iga eelarveaasta alguses.
4.3.3	Eesti vastutusalal mereliikluse korraldamine juhusliku reostuse ohu vältimiseks.	28E/11	Uus tegevus.	AIS integreeritud infosüsteemi loomine.							MKM	SIM	2009–2011	Raha on eraldatud Veeteede Ameti eelarvesse igaks aastaks. Finantseerimise vajadus ning summade jaotus aastate lõikes täpsustatakse iga eelarveaasta alguses.

* Lahtris Täitja ministeerium olevad lühendid on lahti kirjutatud rakendusplaani lõpus olevas Lisas 1

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

4. MERELINE TEGEVUS													
Nr	Meede	HELCOMi soovitus	Seostatus valdkonna või ministeeriumi arengukava vms kavaga (või täiesti uus tegevus) JA kulu finantseerimisallikas	Tegevused	Finantseerimise vajadus, kr					Täitja ministeerium*		Rakendus-aasta	Märkused
					2008 a	2009 a	2010 a	2011 a	2008-2011 a kokku	vastutav	kaasatav		
4.3.4	Eesti vastutusosal mereliikluse korraldamine juhusliku reostuse ohu vältimiseks.	28E/11	Uus tegevus.	Võimaluste uurimine navigatsioonisatelliitide diferentsiaalse globaalse süsteemi (edaspidi <i>DGNSS</i>) leviks Läänemeres AIS tugijaamade kaudu.						MKM		2010–2011	Raha on eraldatud Veeteede Ameti eelarvesse igaks aastaks. Finantseerimise vajadus ning summade jaotus aastate lõikes täpsustatakse iga eelarveaasta alguses.
4.3.5	Eesti vastutusosal mereliikluse korraldamine juhusliku reostuse ohu vältimiseks.	28E/11	Uus tegevus.	AIS teabele juurdepääsu käsitleva kokkulepe muutmine.	0	0	0	0	0	MKM		2008	AIS teabele juurdepääsu käsitleva kokkulepe muutmine, võttes arvesse AIS töögrupi koostatud ettepanekut 16/2007.
4.4	Riigi võimekuse parandamine hädas oleva laeva abistamiseks merel, rannikualadel ja sadamates.	28E/12	Uus tegevus.	Varjumissadamate ja -alade määramine. Nendega seotud dokumentatsiooni ja tegevusplaanide ettevalmistamine.	0	0	0	0	0	MKM		2009-2010	
4.5	Laevade kahjulike kattumisvastaste süsteemide kontrolli rahvusvahelise konventsiooni (edaspidi <i>AFS konventsioon</i>) ratifitseerimise materjalide ettevalmistamine.		KKM arengukava 2008–2011, meede 1.1.3. - Merekeskkonna kaitse tõhustamine.	AFS konventsiooni ratifitseerimine.					0	KKM	MKM	2009	Prognoositavalt jõuab ratifitseerimise seaduse eelnõu lõppfaasi 2008. aasta lõpuks.
4.6	2004. aasta rahvusvahelise konventsiooniga laevade ballastvete ja setete kontrolli ja käitlemise kohta (International Convention for the Control and Management of Ships' Ballast Water and Sediments, <i>edaspidi BWM konventsioon</i>) ratifitseerimise materjalide ettevalmistamine.		KKM arengukava 2008–2011, meede 1.1.3. - Merekeskkonna kaitse tõhustamine.	BWM konventsiooni ratifitseerimine.						KKM	MKM	2010	HELCOMi osalisriigid on kokku leppinud, et konventsiooniga ühinetakse aastal 2010, kuid mitte hiljem kui 2013. a. Finantseerimise vajadus ning summade jaotus aastate lõikes täpsustatakse iga eelarveaasta alguses.

* Lahtris Täitja ministeerium olevad lühendid on lahti kirjutatud rakendusplaanis lõpus olevas Lisas 1

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

4. MERELINE TEGEVUS													
Nr	Meede	HELCOMi soovitus	Seostatus valdkonna või ministeeriumi arengukava vms kavaga (või täiesti uus tegevus) JA kulu finantseerimisallikas	Tegevused	Finantseerimise vajadus, kr					Täitja ministeerium*		Rakendus-aasta	Märkused
					2008 a	2009 a	2010 a	2011 a	2008-2011 a kokku	vastutav	kaasatav		
4.7	Tugevdada järelvalvet reostustõrjeks valmisoleku üle sadamates ja tagada sanktsioonide rakendamine kehtiva korra rikkumiste korral.		KKM arengukava 2008–2011, meede 1.1.3. - Merekeskkonna kaitse tõhustamine.	Sadamate reostustõrje plaanide ja reostustõrje tehnika nimekirjade üle vaatamine.					0	KKM		2008-2011	KKM vaatab üle kõikide sadamate reostustõrje plaanid ja reostustõrje tehnika nimekirjad. Asjakohast järelvalvet teostab Keskkonnainspeksioon.
4.8.1	Rannikureostuse likvideerimise võimekuse tagamine; merereostuse likvideerimise võimekuse tagamine.	28E/12	SIM arengukava 2008--2011, meede 2.3.9. - Sisejulgeolekupoliitika ja partnerlus.	Koostöös Soome Keskkonna-instituudiga (edaspidi SYKE) Lääne, Põhja ja Kirde piirivalvepiirkondades reostustõrje tehnika ja -vahendite kasutamise alase õppuse (koolituse) korraldamine, samuti reostuse identifitseerimise alase koolituse korraldamine.	50 000	35 000	65 000	50 000	200 000	SIM	MKM, KKM	2008	
4.8.2	Rannikureostuse likvideerimise võimekuse tagamine; merereostuse likvideerimise võimekuse tagamine.	28E/12	SIM arengukava 2008--2011, meede 2.3.9. - Sisejulgeolekupoliitika ja partnerlus.	Rahvusvahelise reostustõrjealase mereõppuse "Puhas meri" planeerimine ja teostamine üks kord aastas.	150 000	100 000	150 000	100 000	500 000	SIM		2008–2011	
4.8.3	Rannikureostuse likvideerimise võimekuse tagamine; merereostuse likvideerimise võimekuse tagamine.	28E/12	SIM arengukava 2008--2011, meede 2.3.9. - Sisejulgeolekupoliitika ja partnerlus.	HELCOMi rahvusvahelisel mereõppusel Balex Delta 2009 osalemine.	50 000	250 000	250 000	250 000	800 000	SIM		2008–2011	HELCOMi rahvusvahelisel mereõppusel Balex Delta 2009 osalemine (Piirivalve laev (edaspidi PVL) 202 Kati + vaatlejad; laev EVA 316). Üks kord aastas.
4.8.4	Rannikureostuse likvideerimise võimekuse tagamine; merereostuse likvideerimise võimekuse tagamine.	28E/12	SIM arengukava 2008--2011, meede 2.3.9. - Sisejulgeolekupoliitika ja partnerlus.	SYKE poolt korraldatud Soome lahe ja Läänemere keskkonna- ja reostustõrjevalmidust käsitlevatel infopäevadel osalemine.	35 000	30 000	50 000	35 000	150 000	SIM		2008–2011	
4.8.5	Rannikureostuse likvideerimise võimekuse tagamine; merereostuse likvideerimise võimekuse tagamine.	28E/12	SIM arengukava 2008--2011, meede 2.3.9. - Sisejulgeolekupoliitika ja partnerlus.	Reostustõrje-alaste ühisõppuste korraldamine naftatransiidiga tegelevate sadamatega (Sillamäe, Kunda, Muuga, Paldiski), samuti koostöö Päästeametiga.	25 000	15 000	35 000	25 000	100 000	SIM		2008–2011	

* Lahtris Täitja ministeerium olevad lühendid on lahti kirjutatud rakendusplaanis lõpus olevas Lisas 1

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

4. MERELINE TEGEVUS													
Nr	Meede	HELCOMi soovitus	Seostatus valdkonna või ministeeriumi arengukava vms kavaga (või täiesti uus tegevus) JA kulu finantseerimisallikas	Tegevused	Finantseerimise vajadus, kr					Täitja ministeerium*		Rakendus-aasta	Märkused
					2008 a	2009 a	2010 a	2011 a	2008-2011 a kokku	vastutav	kaasatav		
4.9.1	Merereostuse avastamise ja likvideerimise võimekuse tagamine.	28E/12	SIM arengukava 2008–2011, meede 2.4.2. - Merereostuse avastamine ja likvideerimine.	Reostustõrjetechnika soetamine.	5 300 000	12 000 000	12 000 000	12 000 000	41 300 000	SIM		2008–2011	Reostustõrjetechnika soetamine: PVL-107 Kõu reostusvõimekus, logistiline toetus maalt, reostustõrjekonteinerid piirkondades.
4.9.2	Merereostuse avastamise ja likvideerimise võimekuse tagamine.	28E/12	SIM arengukava 2008–2011, meede 2.4.2. - Merereostuse avastamine ja likvideerimine.	Reostustõrje logistikakeskuse ehitamine.					24 300 000	SIM		2009–2010	Finantseerimise vajadus ning summade jaotus aastate lõikes täpsustatakse iga eelarveaasta alguses.
4.9.3	Merereostuse avastamise ja likvideerimise võimekuse tagamine.	28E/12	SIM arengukava 2008–2011, meede 2.4.2. - Merereostuse avastamine ja likvideerimine.	Kahe multifunktsionaalse laeva ehitamine.					708 000 000	SIM		2009–2011	Finantseerimise vajadus ning summade jaotus aastate lõikes täpsustatakse iga eelarveaasta alguses.
4.10	Lennuseire ja satelliitseire ühitamine kogu Läänemere regioonis.	12/8	SIM arengukava 2008–2011, meede 2.4.2. - Merereostuse avastamine ja likvideerimine.	Õhuvaatluseks vajaliku lennuressursi tagamine.	0	3 500 000	4 000 000	3 600 000	11 100 000	SIM		2009–2011	2012 - 3,6 mln kr.
4.11	Uuenduslike ja tasuvate, integreeritud seireandurite väljaarendamine ning kasutamine.	12/8	SIM arengukava 2008–2011, meede 2.4.2. - Merereostuse avastamine ja likvideerimine.	Patrull-lendude arvu suurendamine 2009. aastal neljalt korralt viiele korrale nädalas, lennu kestusega kuni 3,5 tundi (10% lendudest toimuvad pimedal ajal) reostuse avastamiseks SLAR ja tuvastamiseks LIDAR süsteemi kasutamine.					20 000 000	SIM		2009	Finantseerimise vajadus ning summade jaotus aastate lõikes täpsustatakse iga eelarveaasta alguses.
4.12	Reostusele reageerimise hea tava väljatöötamine, selle valdkonna teadmiste lünkade täitmiseks uurimistöö ja teabevahetuse jätkamine.	28E/12	SIM arengukava 2008–2011, meede 2.4.2. - Merereostuse avastamine ja likvideerimine.	Rahvusvahelise koostöö korraldamine, reostussündmuse operatiivse eksperdigrupi töö korraldamine (tegevuskulu).	0	400 000	500 000	450 000	1 350 000	SIM		2009–2011	2012 – 0,45 mln kr.
4.13	Reostusele reageerimise hea tava väljatöötamine, selle valdkonna teadmiste lünkade täitmiseks uurimistöö ja teabevahetuse jätkamine ning piirkondliku koostöö arendamine.	28E/12 ja 23/2	SIM arengukava 2008--2011, meede 2.3.9. - Sisejulgeolekupoliitika ja partnerlus.	Reostustõrjeplani väljatöötamine ja uuendamine.						SIM	KKM, MKM	2008–2011	Finantseerimise vajadus ning summade jaotus aastate lõikes täpsustatakse iga eelarveaasta alguses.

* Lahtris Täitja ministeerium olevad lühendid on lahti kirjutatud rakendusplani lõpus olevas Lisas 1

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

4. MERELINE TEGEVUS													
Nr	Meede	HELCOMi soovitus	Seostatus valdkonna või ministeeriumi arengukava vms kavaga (või täiesti uus tegevus) JA kulu finantseerimisallikas	Tegevused	Finantseerimise vajadus, kr					Täitja ministeerium*		Rakendus-aasta	Märkused
					2008 a	2009 a	2010 a	2011 a	2008-2011 a kokku	vastutav	kaasatav		
4.14	Hea tava väljatöötamine reostusele rannajoonel reageerimiseks.	28E/12	SIM arengukava 2008–2011, meede 2.2.6. - Õnnetusteade menetlemine ja päästetööd maismaal.	Varustuse soetamine, päästetöötajate ja vabatahtlike koolitamine.	12 900 000	25 100 000	30 100 000	25 100 000	93 200 000	SIM	KKM	2008–2011	
4.15	Ohu ja reageerimisvõime piisavuse hindamise ühise meetodika väljatöötamine riigisisel tasandil.	11/13	SIM arengukava 2008--2011, meede 2.3.9. - Sisejulgeolekupoliitika ja partnerlus.	Hädaolukorras valmisoleku seaduse ja eriolukorra seaduse integreerimine üheks seaduseks ning uue seaduse tervikteksti koostamine.						SIM	JT, teised ministeeriumid, Riigikantselei.	2008–2009	Finantseerimise vajadus ning summade jaotus aastate lõikes täpsustatakse iga eelarveaasta alguses.
4.16	Ohu ja reageerimisvõime piisavuse hindamise ühise meetodika väljatöötamine riigisisel tasandil.	11/13	SIM arengukava 2008--2011, meede 2.3.9. - Sisejulgeolekupoliitika ja partnerlus.	Riikliku kriisireguleerimisplaani uuendamine.						SIM	Teised ministeeriumid.	2008	Finantseerimise vajadus ning summade jaotus aastate lõikes täpsustatakse iga eelarveaasta alguses.
4.17	Ohu ja reageerimisvõime piisavuse hindamise ühise meetodika väljatöötamine riigisisel tasandil.	28E/12	SIM arengukava 2008--2011, meede 2.3.9. - Sisejulgeolekupoliitika ja partnerlus.	Ministeeriumide riskianalüüsi meetodika uuendamine.						SIM	Teised ministeeriumid.	2008	Finantseerimise vajadus ning summade jaotus aastate lõikes täpsustatakse iga eelarveaasta alguses.
4.18	Ohu ja reageerimisvõime piisavuse hindamise ühise meetodika väljatöötamine riigisisel tasandil.	11/13	SIM arengukava 2008--2011, meede 2.3.9. - Sisejulgeolekupoliitika ja partnerlus.	Hädaolukordade lahendamise kavade koostamise juhendmaterjali uuendamine.						SIM	Teised ministeeriumid.	2008	Finantseerimise vajadus ning summade jaotus aastate lõikes täpsustatakse iga eelarveaasta alguses.
KOKKU:					18 510 000	41 430 000	47 150 000	41 610 000	901 000 000				

* Lahtris Täitja ministeerium olevad lühendid on lahti kirjutatud rakendusplaani lõpus olevas Lisas 1

Läänemere tegevuskava rakendusplaan aastateks 2008–2011

Lahtris „Täitjad“ kasutatud lühendid	
EGK	Eesti Geoloogiakeskus OÜ
EMHI	Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituut
EMÜ	Eesti Maaülikool
ITK	Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskus
JM	Justiitsministeerium
KKI	Keskkonnainspeksioon
KKM	Keskkonnaministeerium
KO	KKM kalavarude osakond
LKK	Riiklik Looduskaitsekeskus
LKO	KKM looduskaitse osakond
LKS	Looduskaitse seadus
MI	Tartu Ülikooli Mereinstituut
MKM	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
PMK	Põllumajandusuuringute Keskus
PM	Põllumajandusministeerium
SIM	Siseministeerium
SoM	Sotsiaalministeerium

* Lahtris Täitja ministeerium olevad lühendid on lahti kirjutatud rakendusplaani lõpus olevas Lisas 1